



Получена: 22.06.2024 г.

Приета: 05.07.2024 г.

## ГРАДОУСТРОЙСТВЕНИ АСПЕКТИ ПРИ ПЛАНИРАНЕ НА ВРЕМЕННОТО ОБИТАВАНЕ СЛЕД БЕДСТВИЯ И КРИЗИ

Е. Александрова<sup>1</sup>, С. Георгиева<sup>2</sup>, К. Христова<sup>3</sup>, Е. Деянова<sup>4</sup>

*Ключови думи:* временно настаняване, бедствия, кризи, бежански потоци, градоустройствени решения

### РЕЗЮМЕ

Статията е част от работата по научен проект на тема „Система от сглобяеми модули за временно настаняване при бедствия и кризи – работен проект“. Доразвити и задълбочени са класификациите на типовете временно обитаване за пострадали след бедствия, дефинирани в предишни изследвания на авторите по темата, като е представена окончателна систематизация по разнородни критерии. Разгледани са различни възможности в градоустройствен аспект, в зависимост от факторите – природни или антропогенни, наложили необходимостта от временно настаняване, като фокусът попада върху планирането, проектирането и изграждането на микро-модулни единици или жилищни структури.

### 1. Въведение. Актуалност на проблематиката

Данните на Националния статистически институт [1] в България сочат, че основните бедствия в последните години у нас са вследствие на проливни дъждове и

---

<sup>1</sup> Евгения Александрова, доц. д-р арх., кат. „Жилищни сгради“, УАСГ, бул. „Хр. Смирненски“ № 1, 1046 София, e-mail: [edimova\\_far@uacg.bg](mailto:edimova_far@uacg.bg)

<sup>2</sup> Снежина Георгиева, гл. ас. д-р арх., кат. „Жилищни сгради“, УАСГ, бул. „Хр. Смирненски“ № 1, 1046 София, e-mail: [sgeorgieva\\_far@uacg.bg](mailto:sgeorgieva_far@uacg.bg)

<sup>3</sup> Константина Христова, гл. ас. д-р арх., кат. „Жилищни сгради“, УАСГ, бул. „Хр. Смирненски“ № 1, 1046 София, e-mail: [khristova\\_far@uacg.bg](mailto:khristova_far@uacg.bg)

<sup>4</sup> Елица Деянова, ас. д-р арх., кат. „Жилищни сгради“, УАСГ, бул. „Хр. Смирненски“ № 1, 1046 София, e-mail: [ed\\_far@uacg.bg](mailto:ed_far@uacg.bg)

последващи наводнения и/или свлачища в планинските и крайморските райони. В резултат, съществена част от жилищния фонд остава за дълго в негодно за удовлетворяване на жилищните нужди на обитателите състояние. Настоящият фокус на отговорните инстанции е основно върху превантивните мерки със строително-технически характер, като сеизмично укрепване на рискови сгради, ремонт и усиление на конструкции, осигуряване на резистентност срещу наводнения с водоплътни съоръжения, драгиране, удълбочаване и възстановяване на речни корита, изграждане на защитни стени, ремонт на язовири, мостове и др.п. [2 – 4]. Готови работни градоустройствени и архитектурни решения за директно и навременно прилагане при нужда на практика липсват. Това обосновава настоящото изследване в търсенето на оптимални опции за настаняване на десетките останали без дом семейства, които нямат достъп до адекватни на техните потребности жилища, отговарящи на съвременните изисквания за комфорт на обитаване и устойчивост във времето.

Като част от публикациите по научен проект, финансиран от ЦНИП, настоящата статия класифицира типове временно обитаване след бедствия, разгледани от колектива в предишни публикации [5, 6], като едновременно с това отговаря на ключови за изследването въпроси на градоустройствено ниво – какви са възможностите за временно настаняване след бедствия и кризи в нашата действителност, къде в рамките на териториите на населените места могат да бъдат реализирани и от какво зависи изборът на място.

## 2. Типове временно настаняване след бедствия. Класификация

В предишни разработки на екипа [6] е предложена систематизация на временното настаняване след бедствия според **времената рамка на възстановителния процес** на пострадалите, извлечена и синтезирана въз основа на изследванията на социолога Енрико Куарантели [7] и на практиката на японския архитект Шигеру Бан [8].

На тази база би могла да бъде обобщена следната **класификация**, диференцираща три основни групи:

**Първа група: според времената рамка на възстановителния процес** – фактор, застъпен от Куарантели, който в своята работа дефинира временното обитаване като **кратковременно, преходно и постоянно**:

- **кратковременно обитаване** – обхваща кратковременен престой, при който пострадалите не възстановяват ежедневната си рутина;
- **преходно обитаване** – временен престой в преходно жилище, през който хората имат възможност да възстановят рутинните си навици, без да остават постоянно в това жилище – обобщени са като жилищни модули и микродомове и са категорията, изследвана в настоящата разработка;
- **постоянно обитаване** – постоянните жилища, които биват възстановени с помощта на правителството (не са предмет на настоящата разработка).

**Втора група: според типа на жилищните единици** – фактор, задълбочено изследван в работата на архитект Шигеру Бан, реализирал десетки проекти по целия свят в областта на жилищното настаняване след бедствия и кризи:

- **множество спални единици под покрива на съществуваща сграда** (фиг. 1) – разполагат се в достатъчно големи и съществуващи структури, което ограничава адаптивността в ситуации, в които няма налични такива; причисляват се към **първата група по Куарантели**;

- **самостоятелни спални единици с общи тоалетни** (фиг. 2) – включват различни по размер убежища, които осигуряват места за спане за определен брой хора, като другите ежедневни дейности са групирани в общи санитарни възли и места за хранене; липсват необходимите удобства и комфорт и биват отнесени към **първата група по Куарантели**;
- **микрожилищни единици** (фиг. 3) – включват жилищни модули или микродомове; подходящи са за настаняване при продължителен период от време, тъй като са оборудвани с кухни и бани и предоставят нужния комфорт на обитаване; съответно се определят към **втората група по Куарантели**.



Фиг. 1. Спални единици в съществуваща сграда. 2011, Paper Partition System / East Japan Earthquake



Фиг. 2. Самостоятелна спална единица. 2023, Relief for Turkey and Syria



Фиг. 3. Микро жилищни единици. 2024, 2024 Noto Peninsula Earthquake Disaster Relief Project, Japan

Източник: <https://shigerubanarchitects.com/works/> [8]

**Трета група: според факторите, наложили временно настаняване** – задълбочаването на изследването се изразява в разграничаването на типовете временно настаняване за пострадали след бедствия **в зависимост от факторите, наложили необходимостта от изграждането на такъв тип обитаване**. За по-голяма пълнота на предложената класификация, както и за нуждите на по-нататъшните изследвания на колектива, разглежданите жилищните форми се диференцират както следва:

- **при бедствия – предизвикани от природни фактори** – земетресения, наводнения и др., които попадат в категорията на **кратковременното и преходно обитаване**, което в зависимост от степента на увредата върху сградния фонд би могло да бъде **краткосрочно или дългосрочно**;
- **при кризи – предизвикани от антропогенни фактори** – военни, политически и др. конфликти, които поставят хората в положение на **бежанци**, чието обитаване попада в категорията на **преходно обитаване**, с тенденция да бъде и по-**дългосрочно**.

Като **времевата рамка** на възстановяване, така и **факторите**, наложили необходимостта от изграждане на модулни жилищни единици и/или структури за временно настаняване, влияят на техните размери, височина, пространствени решения, архитектурен образ и градоустройствени аспекти при планиране на местоположението им.

### 3. Градоустройствени аспекти при планирането на временното настаняване след бедствия и кризи

Редица специфики, нюанси и ограничения налагат разграничаването на описаните по-горе два типа временно настаняване – при бедствия и при кризи. В настоящата

разработка те се разглеждат поотделно, като фокусът попада върху възможните градоустройствени решения – на какви терени и в какви имоти биха могли да се планират, кои инстанции поемат водещата роля, кои фактори и характерни особености са ключови при различните решения.

### 3.1. Градоустройствени аспекти при планирането на временното настаняване след бедствия

Основните характеристики при временното настаняване след бедствия са:

- внезапен и независещ от човешкия фактор характер на възникналия проблем;
- частично или напълно разрушен жилищен фонд;
- необходимост от кратковременно и/или преходно настаняване;
- наличие на етапност във възстановителния период, рефлектираща върху вида на обитаването (фиг. 4).



Фиг. 4. Етапи на възстановяване след бедствие и отражението им върху настаняването [9]

Възможностите за изграждане на жилища за временно настаняване при бедствия са в пряка зависимост от необходимостта за бърза реакция от страна на отговорните институции, както и от кратковременния характер на обитаването, поне в неговата първа фаза, непосредствено след възникнало бедствие. Налице са различни алтернативи за приютяване на пострадалите, а именно (вж. табл. 1):

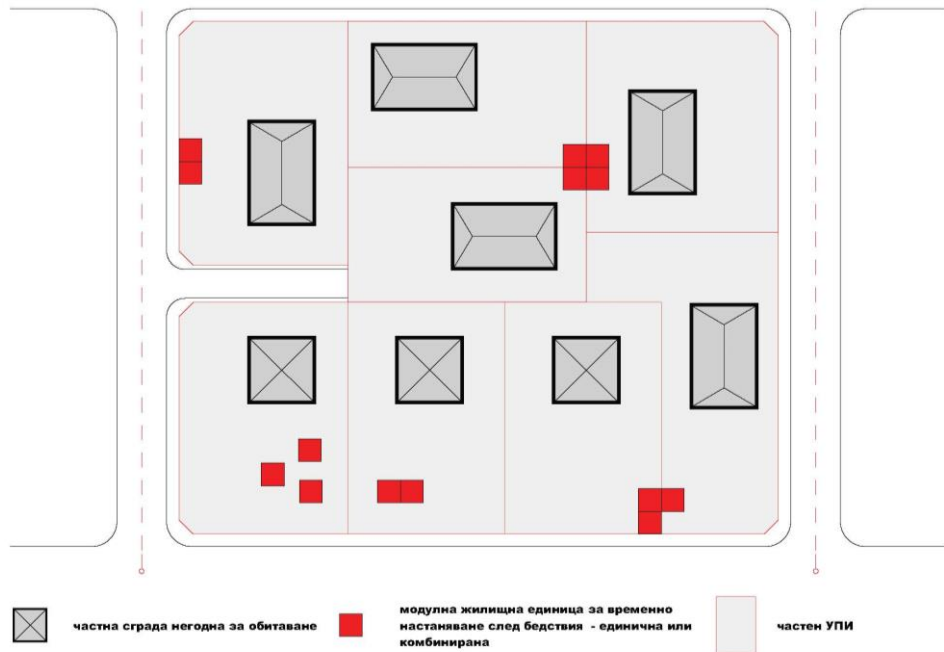
- сгради – държавна и/или общинска собственост – обществени сгради (училища, читалища спортни обекти и други обекти от социалната инфраструктура), бази за временно обитаване (сгради за отдих – т.нар. ведомствени почивни станции и ученически лагери, общежития с неоползотворен капацитет) и др.п.;
- имоти – държавна и/или общинска собственост – обширни публични пространства (обществени пространства, паркинги, обширни зелени площи – паркове и градски градини) или имоти (обикновено в незастроени градски части в периферията на населените места), които позволяват разполагането на временни преместваеми съоръжения за настаняване на пострадали при бедствени ситуации;

- сгради – частна собственост (на заинтересовани лица срещу известно обезщетение, като сгради за отдих, общежития и др.);
- имоти – частна собственост, когато степента на разрушаване на имуществото и състоянието на терена го позволява.

**Таблица 1. Възможности за настаняване след бедствия**

ИЗПОЛЗВАНЕ НА НАЛИЧЕН СГРАДЕН ФОНД		РАЗПОЛАГАНЕ НА ОБЕКТИ ЗА ВРЕМЕННО НАСТАНЯВАНЕ В ИЗЦЯЛО ИЛИ ЧАСТИЧНО СВОБОДНИ ИМОТИ	
▼▼▼		▼▼▼	
ОБЩЕСТВЕНИ СГРАДИ	ЖИЛИЩНИ СГРАДИ	ДЪРЖАВНИ/ ОБЩИНСКИ	ЧАСТНИ
- училища; - читалища; - спортни обекти;	- бази за отдих (почивни станции, лагери); - общежития;	- публични пространства; - паркинги; - незастроени имоти;	- собствени имоти на пострадалите; - частни имоти на доброволци;

В контекста на научната разработка фокусът попада върху третия етап на възстановяване, илюстриран във фиг. 4, а именно преходното, дългосрочно, реализирано в модулни жилищни единици или структури, обитаване. Приложимите градоустройствени решения в този случай се свеждат до планирането им (независимо или в група) в границите на държавни, общински или ведомствени имоти или до изграждането, в рамките на частен жилищен имот, на самостоятелен сглобяем модул (фиг. 5), годен за временно обитаване от собствениците и/или техни съсед.



**Фиг. 5. Възможности за разполагане на самостоятелен модул или в група в границите на частни УПИ, след възникване на бедствие**

Този тип обитаване следва да се съобрази в известна степен с изискванията за допълващо застрояване според нашата нормативна уредба, но без процедурност в процеса на изграждане и експлоатация. Предвид внезапния характер на събитията, условията трябва да са достатъчно гъвкави, за да предоставят бързо и адекватно решение на нуждаещите се.

Най-удачни са едноетажните обеми поради вероятността от рискови геоложки и сеизмични условия като наличие на слаби почви при наводнения и свлачища, повторни трусове при земетресения и др.п.

### 3.2. Градоустройствени аспекти при планирането на временното настаняване след кризи

Основни характеристики при временното **настаняване след кризи** са:

- форсмажорен характер на възникналия проблем при наличие на антропогенен фактор – по-висока степен на предвидимост;
- ненарушен, частично или напълно разрушен жилищен фонд;
- необходимост от преходно или дългосрочно настаняване;
- наличие на етапност във възстановителния период (фиг. 6).

Възможностите за временно настаняване са в пряка зависимост от посочените по-горе фактори. В този случай е налице по-висока предвидимост на събитията и наличие на време за реакция и подготовка от страна на отговорните институции. Могат да бъдат разграничени два основни етапа:

- преходен краткосрочен етап при бежански поток;
- преходен, но дългосрочен етап – настаняване в специализирани центрове от затворен или отворен тип.



**Фиг. 6. Етапи на възстановяване след криза и отражението им върху настаняването (схема на авторите)**

Настаняването в **първия етап** е с характеристики, които се припокриват до голяма степен с описаните при бедствия особености и няма да бъде детайлно разгледан. Основните различия се състоят в това, че има по-голяма степен на предвидимост и време

за реакция от страна на институциите. Отговорността е на Държавата и на различни неправителствени организации (НПО), като Български червен кръст, ФАР и други. Бежанците се настаняват в предвидени за целта държавни и/или общински сгради и имоти. Възможни са и публично-частни партньорства, при интерес от физически и юридически лица (настаняване в сгради за временно обитаване или отпих – при изплащане на обезщетение и други подобни (вж. табл. 2).

**Таблица 2. Възможности за настаняване при кризи**

ПЪРВИ ЕТАП: ИЗПОЛЗВАНЕ НА НАЛИЧЕН СГРАДЕН ФОНД ИЛИ УСТРОЙВАНЕ НА ВРЕМЕННИ БЕЖАНСКИ СЕЛИЩА		ВТОРИ ЕТАП: ПЛАНИРАНЕ / ИЗГРАЖДАНЕ НА НЕОБХОДИМАТА МАТЕРИАЛНА БАЗА (ЦЕНТРОВЕ ЗА БЕЖАНЦИ)	
▼ ▼ ▼		▼ ▼ ▼	
СЪЩЕСТВУВАЩ СГРАДЕН ФОНД	СВОБОДНИ ИМОТИ	АДАПТАЦИЯ НА ИЗОСТАВЕНИ ТЕРИТОРИИ	СВОБОДНИ ТЕРИТОРИИ/ ИМОТИ
- сгради за отпих (хотели, почивни станции, лагери), - общежития	изграждане на временни бежански селища (палатки, фургони, сглобяеми модули)	- военни територии - производствени територии	- държавни/общински имоти - земеделски земи

За целта на настоящото изследване ще бъде разгледан по-подробно **вторият етап**, при който държавата трябва да осигури материална **база за дългосрочно ползване** от пострадалите. Наличните центрове от затворен и/или отворен тип към Държавната агенция за бежанците (транзитни и регистрационно-приемателни центрове) [10] са с незадоволителни условия и капацитет. Не рядко са обект на критика и сравнение с места за лишаване от свобода [11], което също провокира авторите да разгледат и този казус.

Планирането и изграждането на съответната материална среда при хуманитарни кризи е възможно да се реализира в **наличен сграден фонд** (специализирани територии и комплекси с отпаднала необходимост) или в **свободни територии** – в имоти с различен статут и предназначение (вж. табл. 2).

В контекста на бързото развитие на градовете днес и недостига на терени за жилищни, обслужващи и рекреативни потребности, усвояването, реновацията, реконструкцията и конверсията на изоставени, нефункциониращи имоти притежава огромен потенциал. Важно е да се отбележи, че тези изоставени площи понижават както естетическите, така и икономическите показатели на района, в който се намират [12]. Ето защо реализирането на центрове от затворен или отворен тип за настаняване на бежанци в **адаптирани за целта комплекси** не е за пренебрегване. Подходящи за целта са:

- военни територии с отпаднала необходимост;
- производствени територии с отпаднала необходимост.

Този подход притежава редица предимства: наличен сграден фонд във вече изградена многофункционална среда, който успешно би могъл да бъде адаптиран към съответните потребности; изградена комуникационно-транспортна и инженерна инфраструктура; наличие на свободна дворна площ с възможност за дострояване и/или благоустрояване; и не на последно място е неговият устойчив и екологичен аспект – използването на съществуващ сграден ресурс, вместо разрушаването и депонирането на строителни отпадъци. Като недостатък може да се отбележи периферната спрямо

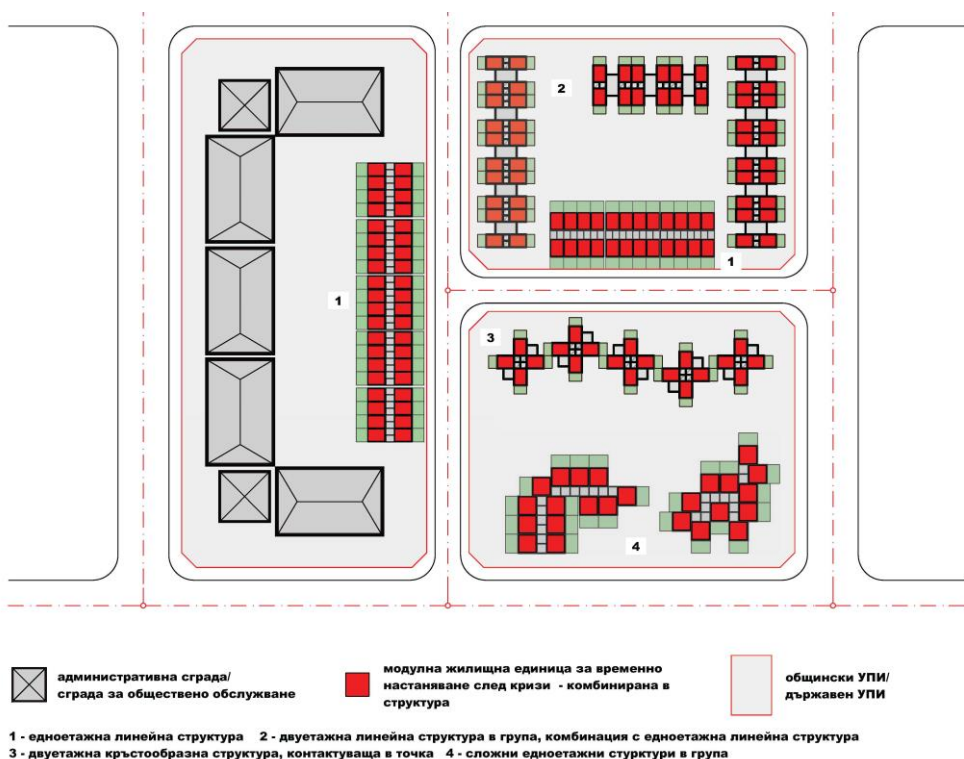
населените места локация на тези зони и рискът това да доведе до дистанциране и социална сегрегация на обитателите.

Планирането и изграждането на центрове от затворен или отворен тип за бежанци в **свободни територии** – незастроени имоти в градската периферия заслужава особено внимание. Тези структури биха могли да се ситуират както следва:

- в държавни имоти с подходяща локация и предназначение;
- в общински имоти с подходяща локация и предназначение;
- земеделски земи с право на промяна на предназначението.

Възможността за изграждане на съвременна и комплексна среда, отговаряща адекватно на потребностите на обитателите е приоритет на подобно решение. Недостатък е евентуалната липса на изградена инфраструктура, което би създавало известни неудобства и оскъпило решението, както и потенциалната опасност цялата територия да се маргинализира.

Разработката в рамките на научния проект цели задълбочено изследване и на този казус и работно предложение за **малкоетажна структура от базови, сглобяеми, модулни единици**, които да предлагат комфортна, полифункционална жилищна среда за временно (преходно, дългосрочно) обитаване, с добро качество на живот в съчетание с достъп до необходимите услуги.



**Фиг. 7.** Възможности за разполагане на модулна жилищна структура или група от модули в границите на общински и/или държавни УПИ, и в близост до административни сгради или сгради за обществено обслужване в условията на справяне с последствията от възникването на криза

При възникване на кризисна ситуация, характеризираща се с предвидими бежански потоци (за разлика от действията при възникване на бедствие), най-практично решение е разполагането на групи от модулни жилищни единици или сглобяеми жилищни структури, интегрирани със сгради на общинската и публичната администрация, когато локалните условия го позволяват, или на незастроени терени, собственост на държавата или съответната община (фиг. 7). Приложими са всички разработени от авторите схеми за групиране на сглобяеми модули за настаняване след бедствия [6], като прилагането на двуетажни структури с цел увеличаване на гъстотата на обитаване и добавяне и на обслужващи функции е уместно.

### **3.3. Градоустройствени насоки към временното настаняване при бедствия и кризи**

В основата на успешното решаване на проблема с временното настаняване на хората, търсещи убежище при възникване на бедствие или хуманитарна криза, е разработването на навременна стратегия на ниво планиране, успоредно с предвидените мерки за превенция, която да предложи не само временно облекчение на проблема, а и път към устойчиво във времето решение, а именно:

- залагане на възможности (предвиждане на подходящи терени) за изграждане на жилищни структури за временно настаняване при бедствия и кризи на ниво ОУП;
- преоценка на устройствените зони и показателите на териториите при възникнала необходимост от изграждане на структури за временно настаняване при бедствия и хуманитарни кризи;
- анализ и оценка и последваща конверсия на нефункциониращи обекти и терени (с отпаднала необходимост), за нуждите на временно настаняване при бедствия и кризи;
- планиране на достатъчно на брой обширни публични пространства (площади, зелени площи, обществени паркинги), които биха могли да се трансформират във временни микроселища за краткотрайно настаняване;
- оптимално планиране и изграждане на достатъчно широки транспортно-комуникационни артерии, осигуряващи безконфликтна евакуация, придвижване на хора в нужда и на автомобили със специален режим (линейки, пожарни, тежкотоварни и пр.);
- преоценка на заложените минимални отстояния между сградите, като е необходимо да се осигури достатъчна отдалеченост и по този начин да се намалят рисковете от засягане на съседни постройки при срутване в случай на земетресение или свлачище.
- създаване на разнообразни, но типизирани работни варианти, подходящи за различни имотни дадености, теренни, геоложки и сеизмични условия с цел бърза и адекватна реакция при нужда.

## **4. Заключение**

При сравнение на решенията, приложими в двата ново-дефинирани типа временно настаняване на пострадали след бедствия и кризи и при съпоставка на

градоустройствените подходи при планирането им, биха могли да се изведат някои категорични разлики:

- жилищните единици при **бедствия** могат да са както самостоятелни жилищни модули, така и структура от отделни елементи;
- жилищните единици за настаняване след **кризи** е по-икономично и удачно да се разработят в група или структура; самостоятелните жилищни единици са непрактично решение;
- жилищата за настаняване след **бедствия** могат да се планират в границите на частни и общински и/или държавни УПИ, в зависимост от мястото на възникване на бедствието, инфраструктурната обезпеченост и нейната цялост, в рамките на възстановителния период (вж. фиг. 5 и фиг. 7). Характерът на бедствието, предизвикало този тип настаняване, предполага в района на възникването му възможни вторични трусове, последващи обилни дъждове, свличания и др.п., поради което едноетажните модулни решения се считат за оптимален вариант;
- жилищата за настаняване след **кризи** могат да се планират в общински и/или държавни имоти, като самостоятелното им разполагане в частни УПИ не се възприема като възможно решение (вж. фиг. 7). Поради антропогенния, относително предсказуем и константен характер, предложената модулна структура може да се реализира в едно- или двуетажен обем, с цел постигане по-голяма гъстота на обитаване и рентабилно имплементиране на различни от жилищни функции. Това е предпоставка за формиране на устойчива, полифункционална, привлекателна за обитателите жилищна среда;
- времето за планиране и реакция за предоставяне на временното настаняване е различно, а това е ключов фактор. В условията на бедствие в голяма степен необходимостта е непредсказуема и реакцията трябва да е по-бърза, навременна и облекчена от редица процедурни стъпки. При наличие на криза, причинена от антропогенни фактори, е налице по-дълъг период за реакция и планиране, което не пречи да се потърсят също процедурни облекчения.

Предложената детайлна класификация на типовете временно настаняване при бедствия и кризи, изясняването на градоустройствените проблеми и извеждането на устойчиви във времето решения е път към преодоляването на наболял през последните години проблем от световен мащаб. Така разгледаните вариации за временно обитаване, ведно с техните позитиви и негативи, водят със себе си различни архитектурни възможности, които ще бъдат предмет на последващи изследвания и разработки на авторите.

## Благодарности

Настоящата научноизследователска разработка по договор БН-302/2024 е подкрепена финансово от Центъра за научни изследвания и проектиране при УАСГ.

## ЛИТЕРАТУРА

1. <https://www.nsi.bg/bg/content/2901/възникнали-кризисни-събития-за-периода-2010-2020-година>, poseten na 25.12.2023.
2. Zakon za zashtita pri bedstvia: <https://lex.bg/laws/ldoc/2135540282>, poseten na 01.07.2024.
3. Nacionalna programa za namaliavane riska pri bedstvia: <https://www.strategy.bg/PublicConsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=8118>, poseten na 01.07.2024.
4. [https://wabd.bg/content/wp-content/uploads/2024/01/Prilogenie\\_-%D0%9A\\_Booklet-with-description-of-the-key-FRM-measures.pdf](https://wabd.bg/content/wp-content/uploads/2024/01/Prilogenie_-%D0%9A_Booklet-with-description-of-the-key-FRM-measures.pdf), poseten na 01.07.2024.
5. *Dimova-Alexandrova, E., Hristova-Dimitrova, K., Deianova, E.* Temporary emergency housing. Functional options and solutions. // Proceedings of International Scientific Conference on Architecture and Civil Engineering – ArCivE 2023, 4:87-97, ISSN 2367-7252, <https://events.vfu.bg/archive/files/2023/Proceedings%20ArCivE%202023.pdf>.
6. *Dimova-Aleksandrova, E., Hristova-Dimitrova, K., Deianova, E.* Sustainable Solutions for Temporary Accommodation in Post-Disaster Modules. Spatial Connections in Structures. // Proceedings of 23rd International Multidisciplinary Scientific GeoConference SGEM 2023, 23 (6.2), DOI 10.5593/sgem2023V/6.2/s27.84, ISSN 1314-2704, ISBN 978-619-7603-66-8.
7. *Quarantelli, E. L.* Disaster crisis management. A summary of research findings. Journal of Management Studies, 1988, 25 (4): 373–385.
8. <https://shigerubanarchitects.com/works/>, poseten na 16.05.2023.
9. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2590061721000466>, poseten na 01.07.2024.
10. Darzhavna Agentsia za Bezhantsite, <https://asylum.bg/bg/bg3-4>, poseten na 01.07.2024.
11. Tsentrove za zadarzhane na migranti i mesta za lishavane ot svoboda: Sravnitelen analiz na pravната ramka i praktikite v Republika Bulgaria, <https://farbg.eu/bg/latest/centrove-za-zadrzhane-na-migranti-i-mesta-za-lishavane-ot-svoboda-sravnitelen-analiz-na>, poseten na 01.07.2024.
12. [stroiteli.elmedia.net/smt/bg/2017-4/construction/преобразуване-и-реконструкция-на-изоставени-промишлени-сгради\\_04752.html](http://stroiteli.elmedia.net/smt/bg/2017-4/construction/преобразуване-и-реконструкция-на-изоставени-промишлени-сгради_04752.html), poseten na 01.07.2024.

# URBAN PLANNING ASPECTS IN THE CREATION PROCESS OF TEMPORARY EMERGENCY HOUSING

E. Alexandrova<sup>1</sup>, S. Georgieva<sup>2</sup>, K. Hristova<sup>3</sup>, E. Deianova<sup>4</sup>

*Keywords: temporary housing, emergency situations, crisis, refugee flows, urban solutions and guidelines*

## ABSTRACT

The paper is part of the work on a scientific project on the topic: *A System of Prefabricated Modules for Temporary Accommodation in Disasters and Crises – Working Project*. The classifications of the different types of temporary accommodation intended for post-disaster and emergency housing, defined by the authors in previous research on the subject, are further developed and elaborated. A final systematization according to various criteria is presented. The possibilities for their development in an urban planning aspect have been examined, depending on the factors – natural or anthropogenic – that have imposed the need for this type of accommodation, as the focus is on planning, design and construction of micro-modular units or residential structures.

---

<sup>1</sup> Eugenia Alexandrova, Assoc. Prof. Dr. Arch., Dept. “Residential Buildings”, UACEG, 1 H. Smirnenski Blvd., Sofia 1046, e-mail: [edimova\\_far@uacg.bg](mailto:edimova_far@uacg.bg)

<sup>2</sup> Snezhina Georgieva, Chief Assist. Prof. Dr. Arch., Dept. “Residential Buildings”, UACEG, 1 H. Smirnenski Blvd., Sofia 1046, e-mail: [sgeorgieva\\_far@uacg.bg](mailto:sgeorgieva_far@uacg.bg)

<sup>3</sup> Konstantina Hristova, Chief Assist. Prof. Dr. Arch., Dept. “Residential Buildings”, UACEG, 1 H. Smirnenski Blvd., Sofia 1046, e-mail: [khristova\\_far@uacg.bg](mailto:khristova_far@uacg.bg)

<sup>4</sup> Elica Deianova, Assist. Prof. Arch., Dept. “Residential Buildings”, UACEG, 1 H. Smirnenski Blvd., Sofia 1046, e-mail: [ed\\_far@uacg.bg](mailto:ed_far@uacg.bg)